

## LAUSUNTO HALLITUKSEN KUNTALAIN ESITYSLUONNOKSESTA

Khall 326 §

### **Kunnanjohtaja Jukka Syvävirta (puhelin 044-497 0001):**

Valtionvarainministeriö on lähettänyt kuntiin 8.5.2014 päivätyn lausuntopyynnön otsikossa mainitusta kuntalakiuudistuksesta seuraavasti:

”Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen -, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat - jaostot. Työvaliokunta on vastannut lain valmistelusta ja koordinoanut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

### **Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:**

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47-49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.) 2 (4)

- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101§) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi-menettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen [valtiovarainministerio@vm.fi](mailto:valtiovarainministerio@vm.fi). Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös Word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten. Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä. Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa [www.kuntaudistus.fi](http://www.kuntaudistus.fi)”.

Kunnanjohtaja on valmistellut seuraavan lausunnon kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta:

### **Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)**

Kunnan toiminnan käsitteen yksityiskohtainen määrittely esitetyssä muodossa täsmentää kunnan toimintaa.

### **Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)**

Kuntalailla kannustetaan kuntia keskittymään peruspalvelujen tuottamiseen ja järjestämiseen. Valmisteilla oleva sote-lainsäädäntö tulee vaikuttamaan oleellisesti kuntien palvelutuotantoon tulevaisuudessa

Kuntalain on edellytettävä, että kuntalaiset saavat lähipalveluina laadukkaat peruspalvelut eri puolilla valtakuntaa riippumatta siitä kenen vastuulla palveluiden järjestäminen on.

### **Kuntatalousohjelmasta (12 §)**

Talouden vahvistamiseksi kuntatalousohjelman laadinta on toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun kannalta perusteltu.

### **Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)**

Kuntavaalien toimittaminen huhtikuussa ja valtuustokauden aloittaminen kesäkuussa mahdollistaa jokaisen uudenkin valtuutetun osallistumisen myös ensimmäisen toimivuoden talousarvion ja -suunnitelman hyväksymiseen. Uudenlaisen vaalien toimittaminen vuoden 2017 kesäkuun alusta alkaen on sopiva.

#### **Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)**

Valtuuston oikeus päättää lain asettamissa rajoissa valtuutettujen lukumäärästä antaa kullekin kunnalle mahdollisuuden harkita itse valtuuston koosta.

#### **Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);**

Vanhusten, vammaisten ja nuorten huomioiminen kuntalaissa vuorovaikutuksen edistämiseksi on perusteltu lisäys. Esim. nuorisovaltuustojen roolia tulevien palvelujen käyttäjinä tulisi korostaa.

#### **Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista ja alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (31,34, 38 ja alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista 37 §)**

Valtuuston mahdollisuus päättää valiokunta-, puheenjohtaja ja tilaaja-tuottaja-mallin käyttöönotosta ja alueellisista toimielimistä mahdollistaa kuntien erityispiirteet luottamushenkilötoiminnassa.

#### **Kuntastrategiasta (39 §)**

Kuntastrategiat ovat jo pitkään olleet käytössä joka kunnassa, joten velvoite on perusteltu. Kuntastrategioiden tulisi entistä enemmän pohjautua myös hyvinvointiohjelmien kautta tulevat kehittämistarpeet.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §) Täsmennykset tehtävistä ovat perusteltuja.

#### **Johtajasopimuksesta (43 §)**

Johtajasopimus on jo tällä hetkellä käytössä valtaosassa kuntia, joten velvoite johtajasopimuksista on perusteltu.

#### **Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)**

Täsmennykset tukevat kuntien omistaja- ja konserniohjausta.

#### **Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)**

Ei huomautettavaa ehdotuksista.

#### **Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)**

Ei huomautettavaa.

#### **Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)**

Uudistukset ovat perusteltuja.

#### **Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)**

Sidonnaisuuksien täsmennetyllä ilmoittamisella lisätään avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja luottamusta kunnallishallintoon.

**Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)**

Täsmennykset lisäävät avoimuutta ja luottamusta kunnallishallintoon.

**Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)**

Uudistus vahvistaa kunnanhallituksen asemaa kunnan hallinnosta, taloudesta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta vastaavana toimielimenä.

**Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141§)**

Sähköiset päätöksentekotavat ja pöytäkirjojen julkaiseminen tietoverkossa nopeuttavat päätöksentekoa ja lisäävät vuorovaikutusta eri toimijoiden välillä.

**Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)**

Uudistukset ovat perusteltuja kuntatalouden vahvistamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

**Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)**

Kunnalla ei ole huomautettavaa arviointimenettelystä.

**Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista ja tilintarkastuksesta(122 ja 123 §)**

Kunnalla ei ole huomautettavaa ehdotuksista.

**Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta(125 §)**

Ei huomautettavaa.

**Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15.luku) sekä lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.**

Ei huomautettavaa.

**Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä**

Ei huomautettavaa.

KJ:N EHDOTUS: Kunnanhallitus antaa yllä olevan lausunnon kuntalain uudistuksesta Valtiovarainministeriölle.

KÄSITTELY: Kunnanjohtaja selosti asiaa kunnanhallitukselle ja asiasta käydyn keskustelun jälkeen teki seuraavan lisäyksen esitykseensä:

Kunnanhallitus päättää, että asian kiireellisyyden vuoksi pöytäkirja asian osalta tarkastetaan kokouksessa.

PÄÄTÖS: Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen kokouksessa tehdyn lisäyksen mukaisena.

---

Puheenjohtaja luki kokoukselle tehdyn päätöksen. Päätöksen lukemisen jälkeen kunnanhallitus totesi luetun päätöksen olevan kokouksen kulun mukainen ja totesi, että pöytäkirja on asian osalta tarkastettu kokouksessa.

---